

ČARNOGURSKÝ|ULC PRO BONO

10/2012

1. ZMENY V ZÁKONNÍKU PRÁCE

Po roku dochádza opäť k výrazným zmenám v Zákonníku práce. Opätovné zavedenie súbehu medzi výpovednou dobou a odstúpnym, zmena definície závislej práce, zrušenie možnosti dohodnúť v kolektívnej zmluve dlhšiu skúšobnú dobu či opätovné zavedenie účasti zástupcov zamestnancov pri výpovediach a okamžitom skončení pracovného pomeru predstavujú len niektoré z prijatých úprav. Viac sa dočítate v tomto článku.

2. ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU SPÔSOBENÚ PRI VÝKONE VEREJNEJ MOCI

Účelom prijatej novely zákona č. 514/2003 Z. z. je vytvorenie legislatívnych podmienok na ďalšie zlepšenie fungovania inštitútu zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Cieľom prijatej úpravy bolo podľa jej predkladateľa reagovať na poznatky aplikačnej praxe.

3. NOVELA ZÁKONA O EURÓPSKOM ZATÝKACOM ROZKAZE

Občania Slovenskej republiky, ktorí boli odsúdení v Európskej únii, budú môcť od 1. decembra 2012 vykonať trest odňatia slobody na Slovensku. Vyplýva to z novely zákona o európskom zatýkacom rozkaze, ktorá súčasne rieši aj aplikačné problémy danej právnej úpravy.

4. NOVELA ZÁKONA O CESTOVNÝCH DOKLADOCH

Povinnosť detí mať vlastné cestovné pasy, zrušenie zapisovania zmien do cestovných pasov alebo zmena správnych poplatkov sú niektoré zo zmien, ktoré prinesie novela zákona o cestovných dokladoch. Nielen s uvedenými zmenami Vás oboznámili v tomto článku.

5. NOVELA ZÁKONA O VYSIELANÍ A RETRANSMISII

Slovenská republika bude novelou zákona o vysielaní a retransmisii garantovať podporu európskych audiovizuálnych diel určením ich podielu vo vysielaní, ktorou sa súčasne mieni prijať zákaz vysielať telenákup na lieky, ktoré podliehajú povoleniu na uvedenie na trh a vysielať telenákup na zdravotné výkony. Uvedené zmeny boli vykonané na základe potreby transponovania príslušnej európskej smernice.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

Pripravovaná krátka novela zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) má za úlohu precizovať definovanie dvoch základných pojmov, a to pojmu dielo a pojmu denná správa. Ako vyplýva z dôvodovej správy k pripravovanému zákonu, výklad predmetných pojmov je častou príčinou vzniku sporových konaní pred súdom.

ZMENY V ZÁKONNÍKU PRÁCE

Cieľom prijatej novely zákona č. 311/2001 Z. z., Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) je predovšetkým presadzovanie rovnováhy uplatňovania práv a im korešpondujúcich povinností medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ako aj vytváranie dôstojných pracovných podmienok s osobitným dôrazom na ich prerokovanie so sociálnymi partnermi.

Základný pojem Zákonníka práce, **závislá práca**, sa po novelizácii vníma ako práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom, za mzdu alebo odmenu. Novela limituje, že **závislou prácou nemôže byť** práca vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom alebo obchodnoprávnom vzťahu.

Základným právnym rámcom ochrany práva zamestnanca na súkromie je čl. 8 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, ktorý ustanovuje, že každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydľia a korešpondencie. Uvedená zásada je premietnutá aj v čl. 19 ods. 2 Ústavy SR. Kontrolný mechanizmus implementovaný zamestnávateľom na účely monitorovania zamestnancov je legitímny za podmienky, že zamestnávateľ je povinný **rozsah kontroly, spôsob jej uskutočnenia ako aj dobu jej trvania prerokovať so zástupcami zamestnancov** a informovať o predmetných skutočnostiach **samotných zamestnancov**.

Do ust. § 29a bola prijatím novely vložená povinnosť zamestnávateľa vydať zamestnancovi **pisomný doklad o skončení pracovného pomeru**, ak sa pracovný pomer končí na základe fikcie dohody z dôvodu, aby mal zamestnanec doklad o tom, ako sa jeho pracovný pomer skončil.

Podľa súčasne platného a účinného znenia Zákonníka práce je možné ko-

lektívnou zmluvou upraviť v pracovnej zmluve so všetkými zamestnancami **inú maximálnu dĺžku skúšobnej doby** než upravuje ust. § 45 ods. 1 Zákonníka práce. Podľa uvedeného ustanovenia je maximálna dĺžka skúšobnej doby šesť mesiacov a u vedúceho zamestnanca v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu a vedúceho zamestnanca, ktorý je v priamej riadiacej pôsobnosti tohto vedúceho zamestnanca, maximálne v dĺžke deväť mesiacov. Táto možnosť s účinnosťou novely **už nebude platiť**. Rovnako novela zrušila aj možnosť dohodnúť v kolektívnej zmluve, že skúšobná doba sa nebude predlžovať o čas prekážok v práci na strane zamestnanca.

Veľká novela Zákonníka práce zo septembra 2011 zákonom č. 257/2011 Z. z. zaviedla inštitút **deleného pracovného miesta**. Podľa nej možno dohodu o zaradení na delené pracovné miesto vypovedať v lehote jedného mesiaca odo dňa jej doručenia. Priajá novela Zákonníka práce predmetné ust. § 49a zmenila tak, že dohodu o zaradení zamestnanca na delené pracovné miesto bude môcť zamestnávateľ i zamestnanec **vypovedať písomne**. Dohoda o zaradení zamestnanca na delené pracovné miesto potom zanikne **uplynutím jedného mesiaca odo dňa oznámenia** vypovedania dohody, ak sa zamestnávateľ so zamestnancom nedohodne inak.

Zmeny sa dotknú aj **výpovedných dôb**. Novela mení charakter takýchto ustanovení na relatívne kogentné. V zmysle nových ustanovení budú môcť zamestnávatelia dohodnúť v pracovných zmluvách alebo kolektívnych zmluvách **dlhšie výpovedné doby** napr. pre zamestnancov, ktorým chýba pri skončení pracovného pomeru niekoľko mesiacov do dôchodku, ktorí tak po skončení pracovného pomeru plynulo prejdú do starobného dôchodku.

Účasť zástupcov zamestnancov pri skončení pracovného pomeru bola od 1. septembra 2011 zrušená. Novela opäť zavádza ust. § 74, v zmysle ktorého vý-

Skúšobná doba

Delené pracovné miesto

Skončenie pracovného pomeru

poved' alebo okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa bude zamestnávateľ povinný **vopred prerokovať** so zástupcami zamestnancov, inak sú výpoved' alebo okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné. Zástupca zamestnancov je povinný prerokovať výpoved' zo strany zamestnávateľa do siedmich pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti zamestnávateľom a okamžité skončenie pracovného pomeru do dvoch pracovných dní, rovnako odo dňa doručenia písomnej žiadosti zo strany zamestnávateľa. Pokiaľ v uvedených lehotách k prerokovaniu nedôjde, bude sa mať za to, že k prerokovaniu došlo.

Výrazné zmeny sa premietnu aj do povinnosti hradenia **odstupného**, najmä určením odstupného aj v prípade vypovedania pracovného pomeru, nie len dohody o skončení, a súčasne opätovným zavedením povinného súbehu medzi výpovednou dobou a odstupným.

V prípade, ak zamestnávateľ **skončí pracovný pomer, či už výpoved'ou alebo dohodou**, a to z tzv. organizačných zmien podľa ust. § 63 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) Zákonníka práce, alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobu spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, patrí zamestnancovi pri skončení pracovného pomeru **odstupné najmenej v sume (1) jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej dva roky a menej ako päť rokov, (2) dvojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej päť rokov a menej ako desať rokov, (3) trojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej desať rokov a menej ako dvadsať rokov, (4) štvornásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej dvadsať rokov.**

Podľa súčasnej úpravy je zamestnanec povinný, a to bez zbytočného odkladu, písomne informovať svojho zamestnávateľa, u ktorého je v pracovnom pomere, že mieni, resp. má záujem **popri danom pracovnom pomere vykonávať inú zárobkovú činnosť**, ktorá by mohla mať k predmetu činnosti zamestnávateľa **konkurenčný charakter**. Zamestnávateľ má právo od zamestnanca požadovať, aby sa výkonu takej činnosti zdržal. Ustanovenie § 83 Zákonníka práce upravujúce predmetnú problematiku mení po prijatí novely svoj charakter. Podľa novelizovaného ustanovenia totiž zamestnanec nie je povinný písomne informovať svojho zamestnávateľa o výkone podobnej činnosti, avšak na jej výkon potrebuje, naopak, **písomný súhlas doterajšieho zamestnávateľa**. Pokiaľ sa zamestnávateľ do 15 dní od doručenia žiadosti zamestnanca o súhlas nevyjadrí, bude sa mať za to, že zamestnávateľ súhlas s predmetnou činnosťou udelil. Písomný súhlas môže zamestnávateľ písomne odvolať. **Súhlas zamestnávateľa sa nebude vyžadovať** na výkon vedeckej, pedagogickej, publicistickej, lektorskej, prednášateľskej, literárnej a umeleckej činnosti.

Pri **konte pracovného času sa v kolektívnej zmluve alebo v dohode so zástupcami zamestnancov** po novom bude dojednávať vyrovnávacie obdobie konta pracovného času, v ktorom sa vyrovná rozdiel medzi ustanoveným týždenným pracovným časom a skutočne odpracovaným časom zamestnanca, pričom vyrovnávacie obdobie nebude môcť byť dlhšie ako 30 mesiacov. Ako je z uvedeného zrejmé, konto pracovného času sa bude môcť dojednávať nie len v dohode so zástupcami zamestnancov, ale aj v kolektívnej zmluve, čo doteraz možné nebolo.

Uvedené predstavuje len stručný výpis z vykonaných zmien v Zákonníku práce. Novela nadobudne **účinnosť dňa 1. januára 2013.**

Konto
pracovného času

ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU SPÔSOBENÚ PRI VÝKONE VEREJNEJ MOCI

Novela zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) spresňuje platnú právnu úpravu. Aby nedochádzalo k výkladovým rozdielnostiam, ktoré komplikujú proces uplatňovania zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci, novela spresňuje jednotlivé ustanovenia zákona.

Na splnenie uvedených cieľov sa precizuje úpravu pôsobnosti orgánov konajúcich v mene štátu. V zmysle uvedeného, napr. v mene štátu vo veciach náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci, koná [Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky](#) avšak nie v prípade, ak bola škoda spôsobená v občianskom alebo trestnom konaní. Uvedený bod bol zmenený a podľa novej úpravy Ministerstvo spravodlivosti koná v prípade, ak škoda vznikla **v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom, alebo ak bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.**

Precizované bolo aj ust. § 4 ods. 1 písm. b) zákona o zodpovednosti za škodu. [Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky](#) tak bude v mene štátu vystupovať v prípade, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ alebo poverený príslušník Policajného zboru, za podmienky, že (1) prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa alebo povereného príslušníka a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, **alebo** (2) vyšetrovateľ alebo poverený príslušník nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Ďalším subjektom konajúcim v mene štátu je aj [Úrad pre reguláciu sieťových odvetví](#), pričom bude konať v mene štátu v prípade jeho nezákonných rozhodnutí alebo jeho nesprávneho úradného postupu.

Právna úprava novely zákona o zodpovednosti za škodu spresňuje definíciu

nesprávneho úradného postupu, pričom účelom predloženého **nie je vylúčenie Národnej rady Slovenskej republiky** z okruhu zodpovednostných subjektov. Zodpovednosť Národnej rady Slovenskej republiky zostáva aj naďalej zachovaná tak, ako je upravená už v súčasnej právnej úprave.

Podľa ust. § 9 zákona o zodpovednosti za škodu **štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.** Za **nesprávny úradný postup** sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Novelou doplnené ods. 2 až 4 predmetného ustanovenia upresňujú **posudzovanie nesprávneho úradného postupu** vo vzťahu k súdu a vyšetrovateľom Policajného zboru. Na základe prijatej novely pri posudzovaní nesprávneho postupu súdu spočívajúcom v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonnej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov (1) vybavenia sťažnosti na prietahy, (2) žiadosti na prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, (3) právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, (4) právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva **alebo** (5) z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu. Podobne tak i pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy.

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím

Nesprávny úradný postup

Náhrada škody

o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutí o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, je potrebné vopred predbežne prerokovať s príslušným orgánom podľa ust. § 4 a § 11 zákona o zodpovednosti za škodu, a to na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. **Náležitosti žiadosti** upravuje nové ust. 16 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, podľa ktorého musí byť zo žiadosti zrejmé, (1) kto náhradu žiada, (2) ktorej veci sa týka, (3) akým spôsobom škoda vznikla, (4) čoho sa poškodený domáha. Pri žiadostiach a v prípade uplatnenia nároku na náhradu škody na súde musí poškodený uviesť **aj požadovanú výšku náhrady škody a označenie orgánu verejnej moci**, ktorý mu škodu spôsobil. Na žiadosť, ktorá nemá uvedené náležitosti, sa nebude prihliadať.

Pokiaľ príslušný orgán nárok na náhradu škody neuspokojí, alebo uspokojí len čiastočne v lehote do 6 mesiacov od prijatia žiadosti, alebo písomne poškodenému oznámi, že jeho žiadosť neuspokojí, vzniká poškodenému **právo domáhať sa uspokojenia svojho nároku alebo jeho časti na súde**. Rozsah nároku musí korešpondovať s rozsahom uvedeným v žiadosti a vychádzať z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

V konaniach o žalobách o náhradu škody majú sudy nejednotný prístup vo vzťahu k výške odškodnenia, o čom svedčia aj protichodné súdne rozhodnutia a nepredvídateľné kritéria **na určenie výšky nemajetkovej ujmy**. Posúdenie výšky škody je závislé od úvahy súdu, ktorý má možnosť zvážiť všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu. Sudy však priznanú sumu často nedostatočne zdôvodnia, takže rozsudok je minimálne v tejto časti nepresvedčivý až nepreskúmateľný. Novela preto zaviedla **vzájomnú závislosť** medzi **odškodnením osôb poškodených násilnými trestnými činmi** na jednej strane a **výškou nemajetkovej ujmy priznanej v rámci uplatnenia zodpovednosti štátu za výkon verejnej moci** na strane druhej.

Výška nemajetkovej ujmy nemôže presiahnuť výšku odškodnenia obete násilného trestného činu. Nakoľko v prípadoch obetí násilných trestných činov môže dôjsť aj k závažnému zásahu do zdravia či dokonca života, je možné považovať za primerané, aby odškodnenie za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nebolo vyššie ako odškodňovanie za trvalé následky na zdraví, či dokonca za život.

Schválená novela zákona o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci nadobudne **účinnosť dňa 1. decembra 2012**.

NOVELA ZÁKONA O EURÓPSKOM ZATÝKACOM ROZKAZE

Dňa **17. októbra 2012** bola schválená novela **zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze** (ďalej len „novela“). Novela transponuje do slovenského právneho poriadku **rámcové rozhodnutie Rady 2009/299/SVV** o zmene a doplnení rámcových rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní (Ú. v. EÚ L 081, 27. 03. 2009). Cieľom uvedeného rám-

cového rozhodnutia je vytvoriť pravidlá pre posilnenie princípu vzájomného uznávania rozhodnutí v Európskej únii prostredníctvom zavedenia spoločných procesných garancií v prípadoch, ak ide o rozhodnutia vydané v konaní, na ktorom sa dotknutá osoba nezúčastnila. Novela nadobudne **účinnosť dňom 1. decembra 2012**.

Novela upravuje **postup slovenských orgánov** v prípade, ak orgán členského štátu Európskej únie (ďalej len „členský štát“) **žiada o vydanie občana Slovenskej republiky alebo osoby s trvalým**

alebo prechodným pobytom na území Slovenskej republiky (ďalej len „vyžiadaná osoba“) na účely výkonu trestu odňatia slobody do iného členského štátu.

V uvedených prípadoch bude slovenský prokurátor povinný v zmysle nového znenia ustanovenia **§ 19 ods. 4** vyžiadajú osobu vypočúť a **poučiť o možnosti nesúhlasiť s výkonom uloženého trestu odňatia slobody v členskom štáte**, ktorý vydal európsky zatýkací rozkaz (ďalej len „štát pôvodu“) a o možnosti prevzatia výkonu rozhodnutia do Slovenskej republiky podľa zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“). Súčasne bude prokurátor povinný osobu poučiť o dôsledkoch daného nesúhlasu.

Ďalší **postup po podaní predmetného vyhlásenia** vyžiadanou osobou upravuje nové ustanovenie **§ 21a**. V zmysle uvedeného ustanovenia po vyhlásení nesúhlasu vyžiadanou osobou prokurátor predloží vec súdu, ktorý bezodkladne informuje justičný orgán štátu pôvodu o predmetnej skutočnosti a vyzve ho, aby sa **v lehote 30 dní** od doručenia výzvy **vyjadril k odovzdaniu výkonu rozhodnutia**, na základe ktorého bol vydaný európsky zatýkací rozkaz (ďalej len „rozhodnutie“) do Slovenskej republiky, a aby predložil osvedčenie o vydaní rozhodnutia a overenú kópiu vykonateľného rozhodnutia. V rámci uvedenej výzvy súd informuje justičný orgán štátu pôvodu o následkoch nevyhovenia výzve v 30-dňovej lehote. Ak justičný orgán štátu pôvodu s odovzdaním výkonu rozhodnutia **nesúhlasí**, alebo ak sa justičný orgán štátu pôvodu **nevyjadrí v lehote do 30 dní**, súd **vráti vec prokurátorovi**, ktorý pokračuje v predbežnom vyšetrovaní.

V prípade, ak justičný orgán štátu pôvodu bude **súhlasiť s odovzdaním výkonu rozhodnutia a predloží osvedčenie o vydaní rozhodnutia** a overenú kópiu rozhodnutia, a vyžiadaná osoba je vo vydávacej väzbe, súd v zmysle prijatej novelizácie zákona **rozhodne o väzbe osoby** podľa zákona č. 549/2011 Z. z.

a súčasne rozhodne o prepustení osoby z vydávacej väzby. O začatí konania o prevzatí výkonu rozhodnutia súd informuje prokurátora, predbežné vyšetrovanie sa tým preruší.

Pri **strete viacerých európskych zatýkacích rozkazov**, ak pri jednom z nich budú splnené podmienky na postup podľa uvedeného ustanovenia **§ 21a**, bude na základe novely o ďalšom postupe **rozhodovať príslušný súd**. Pri rozhodovaní bude musieť súd zohľadniť všetky okolnosti danej veci, najmä závažnosť a miesto spáchania činu, dátum a účel vydania európskeho zatýkacieho rozkazu. Súd bude oprávnený pred prijatím rozhodnutia o ďalšom postupe požiadať o vyjadrenie Eurojust. O danom postupe bude povinný **informovať Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**.

Ak súd rozhodne o **odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia**, vráti vec prokurátorovi na predbežné vyšetrovanie za účelom skúmania podmienok realizácie európskeho zatýkacieho rozkazu. Ak bude vyžiadaná osoba vo väzbe podľa zákona č. 549/2011 Z. z., súd rozhodne o vydávacej väzbe vyžiadanej osoby podľa **§ 16 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze**.

Novým znením ustanovenia **§ 23 ods. 3** je precíznejšie definovaný **dôvod odmietnutia výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu** založenom na rozhodnutí vydanom v konaní, na ktorom sa **vyžiadaná osoba nezúčastnila**. Obsahom novelizovaného ustanovenia je úprava, podľa ktorej súd nemôže rozhodnúť o odmietnutí výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu, ak sa osoba nezúčastnila konania, v ktorom bolo rozhodnuté o uložení trestu odňatia slobody, ak **(1)** bola vyžiadaná osoba včas predvolaná, a tým informovaná o termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, alebo sa jej inými prostriedkami doručili informácie o termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania, a informovaná o skutočnosti, že justičný orgán štátu pôvodu môže vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania, **(2)** vyžiadaná osoba vedomá si plánovaného konania splnomocnila právneho zástupcu, alebo bol

Stret viacerých európskych zatýkacích rozkazov

Dôvody odmietnutia výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu

zástupca ustanovený štátom, aby ju obhajoval v konaní, a tento právny zástupca ju v konaní obhajoval, (3) vyžiadaná osoba po tom, ako sa jej doručilo rozhodnutie a bola výslovne poučená o práve podať návrh na obnovu konania alebo odvolanie, na konaní o ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového, výslovne uviedla, že proti rozhodnutiu nepodáva návrh na obnovu konania alebo odvolanie, alebo nepodala návrh na obnovu konania alebo odvolanie v rámci príslušnej lehoty, alebo (4) jej nebolo rozhodnutie doručené, pričom jej bude doručené bezodkladne po jej odovzdaní do štátu pôvodu a súčasne bude výslovne poučená o práve na obnovu konania alebo na podanie odvolania, na konaní o ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového, pričom vyžiadaná osoba bola informovaná o lehote pre podanie návrhu na obnovu konania alebo odvolania, tak ako je uvedené v európskom zatýkacom rozkaze.

Ak dôjde k **zмене vecnej alebo miestnej príslušnosti súdu**, je súd na základe novely povinný vydanú osobu bezodkladne, najneskôr do 24 hodín, odovzdať miestne a vecne príslušnému súdu. Zmena miesta výkonu väzby alebo miesta trestu odňatia slobody v priebehu konania o európskom zatýkacom rozkaze nebudú mať vplyv na príslušnosť súdu. Novela zosúladiť znenia ustanovení § 16, 17 a 18 tak, že o vydávacej väzbe

vo všetkých prípadoch bude rozhodovať sudca príslušného súdu a nie senát. Súčasne predmetná novela zákona výslovne zakotvuje povinnosť sudcu **vypočítať vyžiadanú osobu** pred rozhodnutím o vzatí do predbežnej väzby. Ak sudca ponechá osobu na slobode, bude môcť rozhodnúť o uložení primeraných opatrení alebo obmedzení podľa ustanovenia § 82 Trestného poriadku na zabránenie zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, a to napríklad o uložení **zákazu vycestovania do zahraničia** alebo **zákazu vzdávať sa z miesta pobytu**.

Dôvody prepustenia z predbežnej väzby novela upravuje novým znením ustanovenia § 15 ods. 7. Jedná sa o nasledujúce dôvody, ak (1) justičný orgán štátu pôvodu zrušil európsky zatýkací rozkaz alebo ho vo vzťahu k Slovenskej republike odvolal, alebo (2) inak zanikli dôvody predbežnej väzby, vydania alebo realizácie vydania osoby.

Prijatím novelizácie zákona sa upustilo od povinného vydania nového európskeho zatýkacieho rozkazu, ak sa žiada o **dodatočný súhlas**. Žiadosť o dodatočný súhlas bude po novom koncipovaná ako štandardná žiadosť s uvedením informácií podľa ustanovenia § 5 ods. 5, pričom **nový európsky rozkaz** sa k žiadosti bude vydávať **len na výslovnú žiadosť** vykonávajúceho justičného orgánu.

Na konanie o európskom zatýkacom rozkaze, ktoré sa začalo pred 1. decembrom 2012, sa použijú ustanovenia zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení účinnom **do dňa 30. novembra 2012**.

NOVELA ZÁKONA O CESTOVNÝCH DOKLADOCH

Vydávanie
cestovných
pasov deťom

Dňa **18. októbra 2012** bola schválená novela zákona č. 647/2007 Z. z. o cestovných dokladoch (ďalej len „novela“). Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 444/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pre bezpeč-

nostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi, už **nie je možné vykonávanie zápisu dieťaťa do cestovného pasu rodiča**. Z uvedeného dôvodu sú novelou vypustené zo zákona č. 647/2007 Z. z. o cestovných dokladoch ustanovenia

o zapisovaní údajov o dieťati do cestovného pasu rodiča. V zmysle prijatej úpravy bude musieť mať **každé dieťa vlastný cestovný pas**. Novela nadobudne účinnosť dňa 1. januára 2013.

Na základe potreby vyplývajúcej z aplikáčnej praxe novela súčasne mení viaceré ustanovenia zákona o cestovných dokladoch. Z dôvodu uľahčenia preberania cestovných dokladov inými osobami ako samotným žiadateľom bolo ustanovenie § 18 doplnené o odsek 3, ktorý umožňuje osobe **staršej ako 15 rokov**, aby pri podaní žiadosti o vydanie cestovného dokladu **splnomocnila iného občana** Slovenskej republiky (ďalej len „občan“), ak túto skutočnosť uvedie do žiadosti a podpíše pred orgánom, ktorý cestovný doklad vydáva, alebo pred zastupiteľským úradom. Uvedeným postupom odpadne potreba notársky osvedčovať podpis žiadateľa na udelenej plnej moci za predpokladu, ak je predmetom overenia iba podpis žiadateľa. Preberanie cestovných dokladov by mala uľahčiť aj možnosť **doručovania vydaných cestovných dokladov zastupiteľským úradom** Slovenskej republiky v zahraničí. Bude sa jednať najmä o prípady, keď by osobné prebratie cestovného dokladu na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky bolo vzhľadom na vzdialenosť časovo náročné, napríklad v USA, Austrálii alebo v Ruskej federácii.

dáva cestovný pas s platnosťou na 5 rokov a občanovi mladšiemu ako 5 rokov s platnosťou na 2 roky. Po prijatí uvedenej novely zákona o cestovných dokladoch sa bude cestovný pas vydávať občanovi, ktorý dovŕšil 16 rokov s platnosťou **na 10 rokov**, občanovi mladšiemu ako 16 rokov s platnosťou **na 5 rokov** a občanovi mladšiemu ako 6 rokov s platnosťou **na 2 roky**. Nakoľko občan môže byť súčasne držiteľom dvoch cestovných dokladov rovnakého druhu, ak už bude držiteľom cestovného pasu s platnosťou na 10 rokov, **druhý cestovný pas** sa mu vydá s platnosťou **na 5 rokov**. V prípade, ak nebude možné občana **zosnímať odtlačky prstov**, vydá sa mu cestovný pas **na 1 rok**, bude sa to týkať aj cestovných dokladov cudzincov, diplomatických pasov a služobných pasov. Zosnímaniu odtlačkov prstov sa v zmysle doplneného znenia ustanovenia § 17 ods. 9 nebudú musieť podrobiť osoby **mladšie ako 12 rokov** a osoby, od ktorých je **fyzicky nemožné odobrať odtlačky prstov**. Podľa doplneného ustanovenia § 16 ods. 7 bude môcť príslušný útvar **upustiť od povinného predloženia** skôr vydaného cestovného dokladu pri podaní žiadosti o vydanie ďalšieho cestovného dokladu, ak by predloženie cestovného dokladu bolo spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Vypustením § 21 sa zrovnoprávni postavenie rodičov maloletých detí do 15 rokov pri vydávaní cestovného dokladu pre takéto dieťa. Jedná sa najmä o rodičov po rozvoze, resp. rodičov dieťaťa mimo manželstva. Súčasný znenie uvedenej ustanovenia nepriznáva rovnaké práva obidvom rodičom. Podľa súčasnej právnej úpravy, ak je napríklad maloleté dieťa na základe rozhodnutia príslušného orgánu zverené do výchovy jednému z rodičov, žiadosť za maloletého môže druhý rodič podať len s osvedčeným písomným súhlasom rodiča, ktorému bol maloletý zverený do výchovy. Na základe prijatej novely budú mať obidvaja rodičia rovnaké práva pri vydávaní žiadosti o cestovný pas pre dieťa, pričom v prípade sporu **rozhodne na návrh jedného z rodičov súd**.

Zrušenie vykonávania zmien v cestovných dokladoch

Súčasná právna úprava umožňuje vykonávanie zmien v cestovnom doklade dodatočným zápisom, a to zmenu údajov o titule alebo hodnosti, o ťažkom zdravotnom postihnutí a o obmedzení alebo pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Podľa novelizovaného znenia ustanovenia § 20 už **vykonávanie zmien vo vydaných cestovných dokladoch nebude možné**, občan bude musieť požiadať o vydanie nového cestovného dokladu. Novým znením ustanovenia § 16 ods. 4 písm. i) sa zavedie povinnosť pri zapisovaní titulu udeleného zahraničnou školou do cestovného dokladu vždy **predkladať aj rozhodnutie o uznaní tohto titulu za rovnocenný**.

Zmena platnosti nových cestovných dokladov

V súčasnosti sa cestovné pasy vydávajú občanovi s platnosťou na 10 rokov, občanovi mladšiemu ako 13 rokov sa vy-

Názov cestovného dokladu **cestovný preukaz** sa novelou zmení na názov **náhradný cestovný doklad**. Občan bude

Náhradný cestovný doklad

tak môcť byť držiteľom len jedného náhradného cestovného dokladu. Po ukončení jeho platnosti ho už nebude povinný vrátiť orgánu, ktorý ho vydal, zastupiteľskému úradu, resp. policajnému útvaru.

Platnosť cestovných dokladov vydaných podľa súčasnej právnej úpravy skončí dňom uvedeným v cestovnom doklade. Cestovný doklad, o ktorý občan požiada do dňa 31. decembra 2012, bude vydaný podľa zákona o cestovných dokladoch účinnom do dňa 31. decembra 2012.

Zmena sadzobníku správnych poplatkov

V nadväznosti na zmeny v zákone o cestovných dokladoch novela upravuje aj **sadzobník správnych poplatkov**, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch. Jedná sa o položky 23, 30 a 243. V uvedených položkách budú nanovo upravené vekové hranice. V súčasnosti sú upravené tri vekové hranice, a to osoba mladšia ako 5 rokov, osoba od 5 do 13 rokov a osoba staršia ako 13 rokov. Na základe prijatej novely budú zakotvené vekové hranice - osoba mladšia ako 6 rokov, osoba od 6 do 16 rokov a osoba staršia ako 16 rokov. Správne poplatky za vydanie cestovných pasov a cestovných dokladov cudzincov zostávajú aj po novele vo výške upravenej v súčasnosti pre jednotlivé vekové hranice. Zmena však nastane pri konzulárnych poplatkoch,

a to pre uvedené vekové skupiny sa zvýši na 40 Eur, 15 Eur a 10 Eur, za predĺženie platnosti cestovného dokladu cudzinca sa správny poplatok zvýši zo súčasných 3 Eur na 5 Eur. V súvislosti so zavedenou možnosťou vydania cestovného pasu na 1 rok budú zakotvené aj nové správne poplatky, a to vo výške 30 Eur za vydanie cestovného pasu s platnosťou na 1 rok osobe staršej ako 16 rokov a vo výške 10 Eur za vydanie cestovného pasu s platnosťou na 1 rok osobe mladšej ako 16 rokov. Súčasne bude spoplatnené aj vydanie náhradného cestovného dokladu, a to správnym poplatkom vo výške 10 Eur a vydanie náhradného cestovného dokladu opakované v priebehu šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov vo výške 20 Eur.

Novelou sa zníži správny poplatok pri prvej strate, poškodení alebo odcudzení cestovného dokladu zo štvornásobku príslušnej sadzby na dvojnásobok a tiež sa zníži správny poplatok pri druhej strate, poškodení alebo odcudzení cestovného dokladu opakované v priebehu dvoch rokov z osemnásobku na päťnásobok. Po novom napríklad dospelá osoba zaplatí pri prvej strate cestovného dokladu namiesto súčasných 132 Eur iba 66 Eur. Zníži sa tiež správny poplatok za urýchlené vydanie cestovného dokladu do 2 pracovných dní, a to zo štvornásobku na trojnásobok príslušnej sadzby.

NOVELA ZÁKONA O VYSIELANÍ A RETRANSMISII

Dňa 18. októbra 2012 bola schválená novela zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ďalej len „novela“), ktorá nadobudne účinnosť 1. januára 2013. Účelom prijatia novely je plné implementovanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/65/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/552/EHS o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch, týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania, do právneho poriadku Slovenskej republiky.

Predmetná smernica už bola Slovenskou republikou implementovaná, zákonom č. 498/2009 Z. z., ktorý novelizoval zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“). Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 498/2009 Z. z. bolo prijaté kodifikované znenie uvedenej smernice ako smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ. Európska komisia po prijatí zákona č. 498/2009 Z. z. posudzovala implementáciu predmetnej smernice a vyjadrila sa, že smernica nebola dostatočne implementovaná. Týkalo sa to ustanovení ohľadne jurisdikcie, zákazu vysielania

telenákupu na lieky, ktoré podliehajú povoleniu na uvedenie na trh a vysielania telenákupu na zdravotné výkony a podpory európskych diel v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie. Slovenská republika sa zaviazala, že do konca roka 2012 predloží do legislatívneho procesu novelu, ktorou bude predmetná smernica úplne implementovaná.

Podiel európskych diel na vysielaní

Nové znenie ustanovenia **§ 27a** upravuje poskytovateľom **audiovizuálnej mediálnej služby** na požiadanie (ďalej len „poskytovateľ“) povinnosť vyhradiť európskym audiovizuálnym dielam (ďalej len „európske diela“) **najmenej 20 % z celkového času** programov ponúkaných v katalógu programov za kalendárny mesiac. Do celkového času na účel výpočtu uvedeného podielu sa nezapočítavajú spravodajstvo, športové podujatia a zábavné hry. Ak poskytovateľ nebude môcť vzhľadom na ekonomickú situáciu, dostupnosť európskych diel alebo zameranie audiovizuálnej mediálnej služby dodržať uvedenú kvótu európskych diel, bude oprávnený **písomne požiadať Radu pre vysielanie a retransmisii** (ďalej len „Rada“) o určenie menšieho podielu európskych diel. Rada následne po zvážení dôvodov žiadosti môže rozhodnúť **o znížení podielu európskych diel**. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sa jedná o možnosť Rady znížiť podiel európskych diel, nie o jej povinnosť. Ak Rada určila nižší podiel a zmenia sa skutočnosti, ktoré boli dôvodom na zníženie podielu, Rada môže rozhodnúť o opätovnom zvýšení podielu.

Ustanovenie § 27a je implemetáciou článku 13 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/65/ES. Podľa uvedeného ustanovenia členské štáty Európskej únie zabezpečia, aby audiovizuálne mediálne služby na požiadanie podporovali vhodnými prostriedkami a pokiaľ je to možné, aj tvorbu európskych diel a prístup k nim. Podpora by sa okrem iného mohla týkať finančného príspevku na tvorbu európskych diel a nadobúdanie práv k týmto dielam, alebo sa premietnuť na podiele zastúpenia alebo zdôraznenia európskych diel v ponuke katalógov programov v rámci audiovi-

zuálnej mediálnej služby na požiadanie.

Poskytovateľ bude po prijatí novely povinný **viest štatistiku o podiele európskych diel** na celkovom čase všetkých programov ponúkaných v katalógu programov za kalendárny mesiac. Ak Rada požiada o uvedenú štatistiku alebo o zoznam údajov o európskych dielach, bude poskytovateľ povinný **do 15 dní** odo dňa doručenia žiadosti poskytnúť Rade uvedenú štatistiku a zoznam údajov o európskych dielach, obsahujúci údaje o počte a časovom rozsahu európskych diel, ich identifikáciu a identifikáciu ich producentov, ako aj údaje o iných opatreniach podniknutých na podporu európskych diel. Obdobnú povinnosť viesť štatistiku majú v súčasnosti aj vysielatelia v zmysle ustanovenia **§ 16 ods. 3 písm. m)** zákona o vysielaní a retransmisii.

Ustanovenie **§ 27a** sa **nebude vzťahovať** na audiovizuálne mediálne služby na požiadanie, pri ktorých je určenie podielu európskych diel vzhľadom na zameranie audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie úplne vylúčené. Bude sa jednať napríklad o monotematickú službu takého zamerania, pri ktorom by nebolo odôvodnené a primerané požadovať splnenie uvedenej povinnosti.

Podľa súčasného znenia ustanovenia **§ 2 ods. 4** vysielateľ usadený v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii (ďalej len „Dohovor“), **nie je považovaný za vysielateľa** podľa zákona o vysielaní a retransmisii. V zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ by však mal uvedený vysielateľ spadať pod jurisdikciu Slovenskej republiky. Pri rozpore medzi ustanoveniami uvedenej smernice a Dohovorom, majú prednosť ustanovenia smernice. Na základe uvedeného sa predmetné ustanovenie upravuje **vypustením** odkazu na Dohovor, čím sa rozšíri pôsobnosť zákona o vysielaní a retransmisii aj na uvedeného vysielateľa. Obdobným spôsobom riešila uvedený rozpor väčšina členských štátov Európskej únie, ktoré sú zároveň aj zmluvnou stranou Dohovoru.

Štatistika o podiele európskych diel na vysielaní

Rozšírenie pôsobnosti zákona o vysielaní a retransmisii

**Zákaz vysielania
telenákupu na lieky
a zdravotný výkon**

Z dôvodu dôslednej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ sa novelou vkladá nový **odsek 7 v ustanovení § 33**, ktorý **zaka-
zuje vysielanie telenákupu na lieky
a telenákupu na zdravotný výkon**. Zá-
kaz sa bude týkať telenákupu na lieky,
ktoré podliehajú povoleniu na uvede-
nie na trh podľa ustanovenia **§ 46 záko-
na č. 362/2011 Z. z.** o liekoch a zdra-
votníckych pomôckach a telenákupu
na zdravotný výkon podľa ustanove-
nia **§ 2 ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z.**
o zdravotnej starostlivosti, službách sú-
visiacich s poskytovaním zdravotnej sta-
rostlivosti. Transpozícia vychádza z usta-
novenia článku 21 smernice Európskeho
parlamentu a Rady 2010/13/EÚ. Trans-
ponovanie uvedeného článku malo byť
vykonané novelou už v roku 2009. Dô-
vodom jeho netransponovania bol ne-
správny preklad uvedeného článku
z anglického znenia smernice.

**Pokuty za
nedodržanie
zákona o vysielaní
a retransmisii**

Podľa novelizovaných znení ustanovení **§ 67 ods. 2 písmeno d)** a **§ 67 ods. 10 pís-
meno d)** bude Rada oprávnená uložiť
vysielaťovi televíznej programovej
služby a vysielateľovi prostredníctvom

internetu pokutu nielen za nevedenie
štatistiky o odvysielanom programe,
ale aj za jej nedoručenie v stanovenej
15-dňovej lehote. Uvedené ustanovenia
sa teda rozšíria na porušenie každej
z povinností, ktoré ukladá ustanovenie
§ 16 ods. 3 písm. m). Podľa uvedených
ustanovení bude Rada oprávnená uložiť
pokutu vysielateľovi televíznej progra-
movej služby **od 165 Eur do 6 638 Eur**,
vysielaťovi rozhlasovej programovej
služby **od 99 Eur do 1 659 Eur** a vy-
sielaťovi prostredníctvom internetu
od 30 Eur do 1 200 Eur. Nové pokuty
bude môcť Rada v zmysle doplnených
písm. e), f) a g) v ustanovení **§ 67 za
uložiť** aj za nevedenie štatistiky o po-
diele európskych diel na celkovom čase
všetkých programov ponúkaných v ka-
talógu programov za kalendárny mesiac,
za nevyhradenie európskym dielam naj-
menej 20 % z celkového času progra-
mov a za nezaslanie štatistiky a zozna-
mu údajov o európskych dielach rade
do 15 dní do vyžiadania Radou. Rada
bude môcť za uvedené porušenia ulo-
žiť pokutu **vo výške od 100 Eur až do
výšky 10 000 Eur**.

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

Návrh novely zákona **č. 618/2003 Z. z.**
o autorskom práve a právach súvisia-
cich s autorským právom (ďalej len
„autorský zákon“) má byť pozitívnym
prínosom k prebiehajúcej celosvetovej
diskusii týkajúcej sa limitov a vzájom-
ného ovplyvňovania sa dvoch základných
práv a slobôd, a to **práva na informácie**
garantovaného okrem medzinárodných
dohovorov aj článkom 26 Ústavy SR
a **slobody prejavu** rovnako garantova-
nej tak na medzinárodnej úrovni, ako
aj na vnútroštátnej úrovni tým istým
článkom Ústavy SR.

Cieľom pripravovanej novely je jedno-
značne vymedziť niektoré pojmy uve-
dené v autorskom zákone, ktoré odbor-
ná i laická verejnosť vnímajú nejasne,
a z uvedeného dôvodu sa následne stá-
vajú predmetom sporov neraz končia-
cich až na súde. Problematickými otáz-

kami sa javí napr. úprava ustanovení
autorského zákona o kolektívnej sprá-
ve práv, otázka tzv. Creative Commons
licencií (licencie vychádzajúce z autor-
ského práva prístupné za určitých zjed-
nodušených podmienok zadarmo širo-
kej verejnosti), alebo napr. aj otázka
jednoznačného vymedzenia pojmov
dielo a denné správy, ktoré sú predme-
tom navrhovanej úpravy.

Pojem **dielo** vymedzený v § 7 autorského
zákona vychádza z Bernského dohovoru
o ochrane literárnych a umeleckých diel
z 9. septembra 1886 v platnom znení.
Bernský dohovor charakterizuje dielo
ako výtvor, resp. výsledok duševnej čin-
nosti a neobsahuje výslovne zmienku
o originalite, resp. jedinečnosti diela.
Smernice EÚ z oblasti autorského práva
už pracujú s komplexnejším pojmom
diela, ktorý používa aj slovenský autor-

Dielo

ský zákon, a to ako s „výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora“. Keďže zo znenia autorského zákona nie je jednoznačné, že aj v danom prípade slovné spojenie „vlastná činnosť autora“ možno vnímať ako kritérium originality, návrh novely autorského zákona s cieľom vyriešiť predmetnú nejasnosť dopĺňa slovo jedinečný do pojmu diela ako originálneho, t.j. jedinečného výsledku vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora. Podobnú formuláciu používa aj český autorský zákon.

Denné správy **Denné správy** (tzv. „news of the day“) **nie sú považované za predmet ochrany autorského práva** v zmysle článku 2 ods. 8 Bernského dohovoru. Rovnako ako denné správy sú spod ochrany autorského práva v zmysle toho istého ustanovenia Bernského dohovoru vylúčené rôzne skutočnosti, ktoré majú povahu iba tlačových informácií. Hoci pojem denné správy Bernský dohovor ani iný právny predpis bližšie nešpecifikuje, má sa za to, že sa jedná o **súhrn informácií, myšlienok a udalostí bežného dňa** vrátane tlačových správ alebo mechanické pospájanie takýchto skutočností, ktorých cieľom je umožniť širokej verejnosti prístup k informáciám garantovaným tak medzinárodnými dohovormi, ako aj vnútroštátnym právom.

Článok 2 ods. 8 Bernského dohovoru je úzko spätý s jeho článkom 10, ktorý zakotvuje tzv. **spravodajskú licenciu**, t.j. výnimku, keď určité dielo nie je chránené autorským právom za predpokladu, **že ich autor nevyjadrí tzv. autorskú výhradu** a sú dodržané viaceré podmienky týkajúce sa citácie diela a jeho autora. Podobným spôsobom upravuje tzv. spravodajskú licenciu aj smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv

v informačnej spoločnosti. Podľa nej sa **súhlas autora nevyžaduje na vyhotovenie rozmnoženiny diela zverejneného v novinách alebo v inom informačnom prostriedku** o aktuálnych udalostiach alebo témach hospodárskeho, politického alebo iného spoločenského charakteru a na verejný prenos s takýmto obsahom; to neplatí, ak si autor v jednotlivých prípadoch vyhradil právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos tohto diela.

V praxi však neraz dochádza k prípadom, keď **súčasťou denných správ sú napr. články, ktoré spĺňajú všetky znaky diela** a ako diela by aj mali požívať autorskoprávnu ochranu. Problematickým sa takéto posudzovanie stáva najmä vo vzťahu medzi vydavateľmi novín a časopisov a rozhlasovými a televíznymi spoločnosťami na jednej strane a spoločnosťami, ktoré denné správy monitorujú na strane druhej.

Pripravovaný návrh novely autorského zákona uvedené skutočnosti pri precizovaní definovania pojmu denná správa zohľadňuje. Za dennú správu by sa nemala považovať nielen tá správa, ktorá je (autorským) dielom podľa § 7 ods. 1 a 2 autorského zákona, ale zároveň a kumulatívne takáto správa, najčastejšie v podobe novinového článku, **len za predpokladu, že k nej bola vyjadrená autorská výhrada riadne a včas** v zmysle príslušných ustanovení autorského zákona. Pri riadnom uplatňovaní navrhovaného znenia autorského zákona by podľa dôvodovej správy k návrhu novely autorského zákona mohlo dôjsť aj v Slovenskej republike k obmedzeniu súdnych sporov týkajúcich sa uvedenej problematiky a usporiadaniu vzťahov medzi dotknutými subjektmi na relevantnom trhu na princípe primeraného použitia a primeranej náhrady.

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-361 30 21
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine Čarnogurský ULC PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin Čarnogurský ULC PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária Čarnogurský ULC nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu Čarnogurský ULC PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti Čarnogurský ULC s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Paulínu Ondrášikovú: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© Čarnogurský ULC, 2012